

A feladatokat írta:
Pócsiné Erdei Irén,
Debrecen
Lektorálta:
Kálnay Istvánné,
Budapest

Név:

.....
Iskola:

.....
Beküldési határidő: 2022. január 14.

Curie Kémia Emlékverseny
9. évfolyam II. forduló 2021/2022.

Feladat	1.	2.	3.	4.	5.	6.	Összesen	%	Javította
Pontszám									

1. feladat

12 pont

A lenti kérdésekben néhány számadatot előre leírtunk egy elemről, ill. annak atomjáról. A periódusos rendszer segítségével azonosítsd az elemet, töltsd ki az előre megadott értékek megnevezését, és válaszolj a többi kérdésre is!

1. vegyjele: .....
2. neve: .....
3. ....: 11
4. ....: 0,9
5. ....: $0,97 \text{ g/cm}^3$
6. ....: 22,99
7. ....: $22,9 \text{ g/mol}$
8. ....: $[\text{Ne}] 3s^1$
ebből [Ne]: .....
ebből $3s^1$: .....
9. ....: $97,8 \text{ }^\circ\text{C}$
10. az atom helye a periódusos rendszerben:
periódus: .....
oszlop/csoport: .....
mező: .....
11. A 4. kérdésben szereplő 0,9 (dimenzió nélküli) érték egy kétszeres Nobel-díjas tudós által bevezetett olyan számskálához tartozik, amelynek felső végpontját a fluor atom képviseli. Ki volt ez a tudós, mikor és miért kapta az említett elismeréseit?
.....
.....
.....

12. ....: 186 pm
13. ....: 95 pm
14. ....: 480 kJ/mol
15. Írd le az előző pontbeli energiaváltozás folyamatát!
.....

2. feladat

4 pont

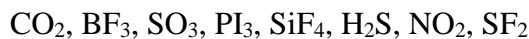
Írd be mindegyik kérdés kihagyott helyére a megfelelő 2-2 atom vegyjelét!

- a) a legnagyobb elektronegativitású atom a ....., a legkisebb elektronegativitású pedig a .....
- b) a legkisebb első ionizációs energiájú atom a ....., a legnagyobb első ionizációs energiájú atom pedig a .....
- c) nuklidjukban a protonok és neutronok száma azonos: ..... és .....
- d) nincs alapállapotban feltöltetlen alhéjuk: ..... és .....

3. feladat

7 pont

Alább felsorolt molekulák közül válaszd ki a megfelelőket az következő kérdések feltételei szerint!

- a) Válaszd ki közülük azokat, amelyekben a nem kötő elektronpárok száma
- 2: .....
- 4: .....
- 6: .....
- 8: .....
- 10: .....
- 12: .....
- b) Válaszd az apoláros molekulákat: .....
- c) Válaszd ki a szabályos tetraéder alakú molekulákat: .....
- d) Válogasd ki a π -kötést tartalmazó molekulákat: .....

4. feladat

3 pont

Egészítsd ki az alábbi állításokat!

- a) A CO_2 szilárd halmaza .....rács, a SiO_2 -é ..... A CO_2 halmazában az összetartó erő a ..... a SiO_2 halmazában pedig a .....
- b) Az NH_3 forráspontja sokkal ....., mint a metáné, mivel a folyékony ammónia ..... tartalmaz, a metán pedig nem.

5. feladat

6 pont

A következő feladatban kísérletek elemzését kell végrehajtanod!

Két üveghengerben különböző gázokat fogtunk fel. Az egyikben dihidrogén-szulfidot (H_2S), a másikban pedig ammóniát (NH_3).

Megkülönböztethetők-e színük alapján?

.....

Megkülönböztethetők-e szaguk alapján?

.....

Megvárjuk a levegő és a felfogott gázok közötti hőmérsékletkiegyenlítődést, majd megtöltünk velük egy-egy léggömböt (a léggömb súlya elhanyagolható). Milyen irányban mozdulnak el a léggömbök, és mi ennek a magyarázata?

.....

.....

.....

.....

.....

A gázokhoz vizet adunk. Oldódnak-e vízben?

.....

.....

Vizes oldatuk kémhatását univerzal indikátorral vizsgáljuk. Hogyan változik az indikátor színe és miért? Reakcióegyenletekkel is támaszd alá állításaidat!

.....

.....

.....

6. feladat

8 pont

Számítási feladat

A háztartásban mai napig használt PB-gázpalack kétféle gázt tartalmaz: propánt (C_3H_8) és butánt (C_4H_{10}). Feltételezzük, hogy egy 10 kg gázzal töltött palack fele-fele arányban tartalmazza a két gázt, azaz mindkettőből 5-5 kg-ot. Tökéletesen elégetve ezt a gázelegyet csak széndioxid és víz képződik. Számold ki a palack tartalmának teljes és tökéletes elégetése során a légkörbe kerülő CO_2 gáz kg-ban kifejezett mennyiségét!